

Rapport

Klacht

Verzoekster klaagt erover dat Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, c.q. een gedeputeerde van dat college in verband met haar functioneren als bestuursvoorzitter van RTV West uitlatingen hebben gedaan die haar goede naam hebben geschaad en hebben geweigerd dat te erkennen.

Beoordeling

I. Bevindingen

1. Verzoekster was vanaf november 1999 lid van de raad van bestuur van de stichting RTV West en vanaf juni 2002 tot 1 mei 2004 voorzitter van de raad. Op grond van de stichtingsstatuten zoals die destijds luiden (zie Achtergrond) werden de leden van dat bestuur benoemd en ontslagen door Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, op voordracht van het bestuur. Tot de bevoegdheden van het stichtingsbestuur behoorde het aangaan en beëindigen van arbeidsovereenkomsten met personeel van de stichting. De dagelijkse leiding berust bij de algemeen directeur van RTV West.

2. In de loop van 2003 ontstonden er bij RTV West ernstige financiële problemen, als gevolg waarvan een faillissement dreigde. Medio oktober 2003 gaven het bestuur van RTV West en het bestuur van het eveneens in financiële problemen verkerende RTV Rijnmond een onafhankelijk onderzoeksbureau opdracht tot een financieel onderzoek, onder regie van de provincie Zuid-Holland als de voornaamste subsidieverstrekker van beide organisaties.

Het onderzoeksrapport van 2 december 2003, "Quick Scan Regionale omroepen Zuid-Holland", bevat een analyse van de financiële gegevens over de jaren 2001, 2002 en 2003, een prognose voor de jaren 2003 en 2004, alsmede conclusies en een advies met betrekking tot te nemen maatregelen. Wat betreft RTV West bevat het rapport, kort weergegeven, onder meer het volgende:

- Het exploitatieverlies in 2001 bedroeg € 490.443, in 2002: € 672.459 en in 2003: € 473.459, en een vermoedelijk verlies van € 1.433.853 bij ongewijzigd beleid. Het ontbrak aan bezittingen en begin oktober 2003 kon niet meer aan de financiële verplichtingen worden voldaan. Materieel gezien was het bedrijf failliet.

- De oorzaak was een combinatie van factoren binnen een betrekkelijk korte periode. Ondanks dat het bestuur regelmatig zijn nood had geklaagd lukte het lange tijd niet om de financiële administratie op orde te krijgen. Blijkbaar zijn veel besluiten met verstreckende financiële gevolgen genomen, zonder dat er financieel inzicht aanwezig was. Voor de bedrijfsvoering betekende dat mismanagement. Medio 2003 heeft het bestuur ingegrepen met onder meer forse bezuinigingsmaatregelen, in het najaar van 2003 uitmondend in een

saneringsplan.

- De diverse gremia binnen de omroep hebben niet goed gefunctioneerd, bij gebrek aan duidelijke rollen, taken en verantwoordelijkheden, en er was sprake van een onverantwoord gebrek aan rolopvattingen en gezonde gezagsverhoudingen. De presentatie van de omroep aan de provincie stond op soms gespannen voet met de werkelijkheid. Dat roept de vraag op welke controles door de provincie zijn uitgevoerd.
- Het bestuur van RTV West heeft in 2000 en 2001 gedaan wat in zijn vermogen lag, gegeven de zeer gespannen situatie. De organisatie had echter moeite met de acceptatie van normale gezagsverhoudingen. Sinds 2002 was het bestuur verdeeld en hebben slechts enkele bestuursleden zich krachtig opgesteld.
- Er restten in feite slechts twee mogelijkheden, ter keuze van het provinciebestuur: een surséance van betaling, gevolgd door een faillissement, of een reddingsplan in combinatie met een sanerings- en herstelplan.
- Uit een eventueel herstelplan zou moeten blijken welke bestuursleden consequenties uit de ontstane situatie dienden te trekken en welke medewerker(s) vanwege hun werkwijze of betrokkenheid niet langer konden worden gehandhaafd.

Verder achtte het onderzoeksbureau een aanpassing van de statuten noodzakelijk, aldus, dat de directeur een bestuurder met bestuursaansprakelijkheid zou worden in de zin van de wet en het bestuur een Raad van Toezicht. De deelname van zittende bestuursleden in die nieuwe Raad van Toezicht stelde het onderzoeksbureau afhankelijk van de uitkomst van het zelfreinigend vermogen van het bestuur en de organisatie.

3. De reactie van het bestuur van RTV West was als bijlage bij het rapport van 2 november 2003 gevoegd. Daarin gaf het bestuur aan zich in hoofdlijnen in de analyse te kunnen vinden, met een nadere toelichting op een aantal factoren, zoals de hoge kosten van het vertrek van een voormalig directeur, de onvolledige en onvoldoende verstrekking van financiële informatie aan het bestuur en de gestegen kosten van huisvesting en personeelslasten. Verder wees het bestuur op de gevolgen van zijn statutaire verantwoordelijkheid, hoewel het in feite niet betrokken was bij de dagelijkse organisatie en voor inzicht en informatie geheel was aangewezen op de werkorganisatie en de algemeen directeur. Door herhaalde wisselingen in de directeursfunctie had het volgens het bestuur ontbroken aan continuïteit, terwijl de verhouding met de laatste directeur moeizaam was als gevolg van een verschillend inzicht over het beleid en de bestuurlijke verhoudingen. Tot slot stelde het bestuur zich te zullen bezinnen op zijn positie en alles te zullen doen om het voortbestaan van RTV West zeker te stellen.

4. Provinciale Staten van Zuid-Holland besloten op 17 december 2003 tot een verkenning van de mogelijkheid om de regionale omroepen te redden.

In de openbare Statenvergadering van 17 december 2003 verklaarde de betrokken gedeputeerde met betrekking tot de rol van de bestuursvoorzitter(s) onder meer het volgende:

- "Met respect voor de rol die de huidige voorzitters spelen om ondanks hun bereidheid tot terugtreden, de winkel geopend te houden, heeft het provinciebestuur gemeend te moeten concluderen, dat binnen het huidige proces onvermijdelijk is dat er eisen worden gesteld. Er moeten nieuwe besturen komen, er moet een nieuwe lichtung komen die geen binding met het verleden heeft. Ook dit betekent weer niet een zwartwit-diskwalificatie van alle bestuursleden, wel een breuk met het verleden, een begin van de toekomst waarin besturen de nieuwe verantwoordelijkheid kunnen aanvaarden.

(Niet opgenomen: passage over RTV Rijnmond; N.o.) Het beeld namens het college is evenwel volstrekt helder: een schone lei in de organisatie zelf en in de top ervan."

5. Gedeputeerde Staten legden Provinciale Staten op 17 februari 2004 voorstellen voor een reddingsplan voor, waarvan deel uitmaakte de aanwijzing van een onafhankelijk toezichthouder voor de periode tot eind 2004 en dat uiterlijk 1 mei 2004 aan Gedeputeerde Staten de samenstelling van een nieuw of vernieuwd bestuur en de nieuwe bestuursstructuur diende te zijn gemeld.

Tijdens de behandeling van die voorstellen verklaarde de betrokken gedeputeerde onder meer het volgende:

- "Ik wil kort een opmerking maken over het zittende bestuur. De voorzitters hebben onder grote druk gestaan. Zij hebben hun verantwoordelijkheid genomen, een stap terug gedaan en hun portefeuille ter beschikking gesteld. Zij hebben ook hun verantwoordelijkheid genomen om door te gaan, niet als kapitein van een zinkend of bijna zinkend schip te springen in een bootje, weg te roeien, en niet meer om te zien, maar te blijven staan, met de manschappen het probleem op te lossen en ervoor te zorgen dat het schip weer wordt vlotgetrokken. Dat mag in tijden waarin je in de media onder grote druk staat ook met een compliment gepaard gaan. Ik kom zo op het bestuur in de toekomst, maar wil dit even zeggen over het verleden. Ik constateer dat het bestuur, de directie en het personeel, voor zover ik dat hier vandaan heb kunnen waarnemen en dat voldoende is om u te informeren, hun verantwoordelijkheid hebben genomen zoals dat hoort. Dat mag ook gezegd zijn."

Verder verklaarde de gedeputeerde onder meer:

- "Alle bestuursleden weg, zo is de intentie van de fractie van SGP/Christenunie. Ik vind dat te kort door de bocht. Het is noodzakelijk om afstand te nemen van het verleden en dat zichtbaar te maken. De voorzitters hebben door hun positie beschikbaar te stellen daaraan uiting willen geven. In Rijnmond (...). Bij West zijn drie bestuursleden overgebleven die samen keihard hebben gewerkt, net als bij Rijnmond, om een oplossing aan te dragen en

die hun verantwoordelijkheid hebben genomen. Het lijkt mij voldoende dat de voorzitters hun verantwoordelijkheid nemen en een stap terug doen. Dan is het aan het provinciebestuur om toezicht te houden op de kwaliteit van het vernieuwde bestuur. Ik spreek liever over een vernieuwd bestuur met een nieuw elan dan over een compleet nieuw bestuur. Voor mij hoeft het niet zo ver te gaan. Ik vind het zelfs onverstandig, gelet op de dynamiek op dit moment."

6. Verzoekster informeerde het bestuur van RTV West per brief van 30 april 2004 over haar terugtreden als voorzitter per 1 mei 2004, met als reden dat zij een onoverbrugbaar verschil van inzicht in het te voeren beleid had geconstateerd. Dat verschil in inzicht betrof onder meer de onafhankelijkheid die een publieke omroep haars inziens op grond van de wet heeft, en die zich niet verdroeg met de opvatting van het bestuur over de bevoegdheid van de provincie op dat punt. Verder stelde verzoekster dat haar bevreesde dat het bestuur zich kennelijk niet wenste te bezinnen op de eigen rol en een scheiding maakte tussen de eigen positie en die van de voorzitter.

Een kopie van haar brief zond verzoekster aan de betrokken gedeputeerde.

7. De betrokken gedeputeerde deelde verzoekster op 29 juni 2004 het volgende mee:

"Van de opvattingen zoals verwoord in uw brief van 30 april jl. heb ik kennisgenomen. Ik deel uw opvattingen niet.

Zoals u wellicht gemerkt heeft in onze gesprekken de afgelopen maanden, heb ik dit dossier met grote nuance benaderd en het geeft mijns inziens dan ook geen pas om wie dan ook de schuld te geven van de ontstane déconfiture.

Wel was het voor mij duidelijk dat de voorzitters als boegbeeld van de organisaties dienden terug te treden.

Ik heb goede nota genomen van uw terugtreden per 1 mei jl.

Binnenkort zal ook de formele bevestiging van de instemming van Gedeputeerde Staten met uw ontslag als voorzitter van het bestuur van RTV West worden toegezonden.

Ik wil u bedanken voor het vele werk dat u voor RTV West verricht hebt. Als de rust over enige tijd weer is teruggekeerd lijkt het mij een goed idee om in informele sfeer onder het genot van een drankje hier nog eens op terug te komen."

8. Het verslag van de vergadering van de commissie "samenleving" uit Provinciale Staten van 16 juni 2004 bevat het volgende citaat van de betrokken gedeputeerde in verband met het bestuur van RTV West:

"Een saillant detail is overigens dat de huidige commissarissen zich, vanwege de ruis en het gedoe rond dit dossier, niet tegen aansprakelijkheid kunnen verzekeren of tegen ongelooftelijke premies. Hij is dan ook blij dat er nog mensen zijn die de verantwoordelijkheid voor het bestuur van deze omroepen willen nemen. In dit verband merkt hij op dat het commissariaat van de heer A. (de penningmeester; N.o.) te maken heeft met de noodzaak in het bestuur een geheugen te hebben.

Bij RTV West heeft hetzelfde plaatsgevonden: de voorzitter is afgetreden en alleen de mensen aan wie geen smet kleeft, zijn overgebleven, waardoor er sprake is van een nieuw bestuur met nieuw elan."

9. Verzoeksters advocaat wendde zich tot Gedeputeerde Staten per brief van 29 oktober 2004, waarin hij onder meer stelde dat niet duidelijk was waar de betrokken gedeputeerde zijn kwalificaties met betrekking tot verzoekster in de commissievergadering van 16 juni 2004 op baseerde, maar wel dat daarmee bewust een schaduw was geworpen op het functioneren van zijn cliënte. Verzoeksters advocaat wees erop, dat de gedeputeerde zeer goed wist of behoorde te weten dat de hersteloperatie het werk was van zijn cliënte en de toenmalige directeur. Omdat zijn cliënte veel schade ondervond van de handelwijze en uitlatingen van de gedeputeerde, verzocht de advocaat de gedeputeerde een en ander recht te zetten in een Statenvergadering of commissievergadering zodat daarmee verdere schade kon worden voorkomen, met dien verstande dat overeenstemming diende te worden bereikt over de teksten die tot eerherstel van zijn cliënte dienden te leiden.

10. Gedeputeerde Staten deelden verzoeksters advocaat per brief van 8 december 2004 mee, dat geen sprake kon zijn van een aantasting van verzoeksters goede naam en faam door uitlatingen van de betrokken gedeputeerde, en dat deze juist herhaaldelijk zijn grote waardering had uitgesproken voor de wijze waarop zij haar verantwoordelijkheid had genomen, haar grote inzet bij het opstellen van het businessplan en de overdracht van zaken. Gedeputeerde Staten wezen er voorts op, dat de betrokken gedeputeerde zich in de vergadering van 18 februari 2004 ook in die zin had uitgelaten. Volgens Gedeputeerde Staten had de door de advocaat gewraakte passage betrekking op RTV Rijnmond en was er over de voorzitter van RTV West in het verslag van 16 juni 2004 met geen woord gerept. Volgens Gedeputeerde Staten was er dan ook geen enkele reden om in te gaan op het verzoek.

11. Verzoeksters advocaat reageerde per brief van 22 december 2004, waarin hij Gedeputeerde Staten en de betrokken gedeputeerde erop wees, dat zijn cliënte door de besluitvorming rond RTV West en de uitlatingen van die gedeputeerde in haar belangen was geschaad en dat het gezien de brief van het college 8 december 2004 niet lastig zou hoeven zijn om tot een rectificatie over te gaan.

Verder stelde verzoeksters raadsman dat het ongepast was van het college om het aftreden van zijn cliënte als voorzitter te eisen, omdat zij geheel ten onrechte tot boegbeeld

van de organisatie was verheven. De raadsman verwees in dit verband naar de in de Raad van Commissarissen benoemde penningmeester, die juist door verzoekster bij herhaling op zijn verantwoordelijkheid moest worden gewezen. Tot slot wees de raadsman erop, dat zijn cliënte niet alleen reputatieschade had geleden, maar ook door de Nederlandse Vereniging van Journalisten persoonlijk aansprakelijk was gesteld voor de schade van het personeel als gevolg van een door het college verlangd loonoffer.

12. Gedeputeerde Staten deelden verzoeksters raadsman op 3 februari 2005 mee weinig toe te voegen te hebben aan de brief van 8 december 2004, met het advies om de kwestie in het belang van zowel verzoekster als RTV West verder te laten rusten.

Verzoeksters raadsman deelde Gedeputeerde Staten per brief van 7 maart 2005 mee het standpunt van 3 februari 2005 wonderlijk en niet erg passend te vinden, en de opstelling van zijn cliënte juist in het belang van RTV West te achten.

13. Verzoeksters raadsman wendde zich op 6 mei 2005 tot de Nationale ombudsman met een klacht over Gedeputeerde Staten en de betrokken gedeputeerde. Omdat het college deze klacht niet leek te hebben behandeld volgens de wettelijke voorschriften voor klachtbehandeling is die brief doorgestuurd naar het college, met het verzoek de kwestie alsnog, conform die voorschriften, te behandelen.

14. Gedeputeerde Staten informeerden verzoeksters raadsman er per brief van 31 januari 2006 over dat de klacht niet gegrond was verklaard. Onder verwijzing naar de met betrekking tot verzoeksters positie gedane uitlatingen, overwoog het college onder meer het volgende:

"Ook tijdens bestuurlijke overleggen en correspondentie met het bestuur van RTVW is dit onderwerp steeds genuanceerd benaderd. Het enige voorbeeld dat klaagster geeft in de brief van 29 oktober 2004 aan GS van aantasting van haar goede naam en faam, is gelet op de hiervoor geschetste totale context en de wijze waarop de (betrokken gedeputeerde; N.o.) zich steeds heeft uitgelaten over klaagster in haar rol als voorzitter van RTVW, onzes inziens redelijkerwijs niet te interpreteren als het bewust aantasten van haar goede naam. Uit het verslag komt duidelijk naar voren dat de (gedeputeerde; N.o.) vooral heeft willen aangeven dat met de nieuwe bestuursamenstelling afstand is genomen van het verleden. Zonder dat daarbij enige intentie is geweest de voormalige bestuurders, waaronder klaagster naar beneden te halen. De interpretatie van klaagster van de door haar aangehaalde passages achten wij, gelet op de positieve en genuanceerde wijze waarin de (betrokken gedeputeerde; N.o.) zich gezien de door ons aangegeven voorbeelden steeds heeft uitgelaten over klaagster als bestuurder van RTVW, niet reëel.

Met betrekking tot het door u toegezonden "overzicht standpunten over voormalig bestuur", merken wij op dat dit overzicht onzes inziens op relevante onderdelen niet geheel volledig is. Zaken worden naar onze mening buiten hun context en niet volledig weergegeven,

waardoor er een te eenzijdig beeld wordt geconstrueerd.

(...)

Voor ons college en de (betrokken gedeputeerde; N.o.) heeft altijd het belang van de gehele regionale omroep c.q. RTVW vooropgestaan. Om een perspectievolle toekomst te creëren was het voor onderhavige kwestie relevant dat er offers werden gevraagd.

Niet alleen van langer zittende bestuursleden, maar ook van het personeel (gedwongen ontslagen, loonoffer), hoe pijnlijk ook voor betrokkenen. Hoewel de achterliggende oorzaken deels verschillen, zijn dezelfde voorwaarden ook aan de invoering van het reddingsplan voor RTV Rijnmond gesteld. Het is nimmer de bedoeling geweest om wie dan ook te grieven.

Op grond van het hiervoor gestelde, menen wij dat er geen sprake is geweest c.q. is van een onnodig grievende en beschadigende handelwijze van ons college dan wel van de (betrokken gedeputeerde; N.o.).

Mochten bepaalde uitingen op klaagster als zodanig zijn overgekomen dan betreuren wij dit ten zeerste. De (betrokken gedeputeerde; N.o.) heeft zich gedurende het gehele proces ingespannen om de kritiek die er vanuit de diverse statenfracties richting het bestuur der omroepen ging te matigen. Hierbij hebben wij en de (betrokken gedeputeerde; N.o.) onzes inziens uw cliënte steeds met respect en waardigheid behandeld."

15. In reactie op de klacht deelden Gedeputeerde Staten mee niets toe te voegen te hebben aan het in hun besluit van 31 januari 2006 al ingenomen standpunt. In antwoord op de in verband met de klacht gestelde vragen verklaarde het college onder meer het volgende.

a. Wat betreft de gestelde voorwaarde tot terugtreden van de bestuursvoorzitters

De betrokken gedeputeerde heeft in zijn gesprekken met de bestuursvoorzitters in de periode september - december 2003 aangegeven, dat gezien de reacties van diverse politieke partijen op de financiële crisis een reddingsplan slechts politiek haalbaar zou zijn indien de voorzitters, als boegbeeld van de organisaties, zouden terugtreden en de bestuursleden hun positie ter beschikking zouden stellen. Dit ook om een politieke daad te stellen, gelet op de offers die van het personeel werden verlangd. De beide voorzitters en de bestuurders hebben zich daartoe ook steeds bereid verklaard. Bij de besluitvorming met betrekking tot RTV West heeft verzoekster bedoelde voorwaarde ook niet ter discussie gesteld.

b. Wat betreft de overwegingen ten aanzien van de positie van de voorzitter en bestuursleden

Het terugtreden van de voorzitters was een afweging in verband met de politieke haalbaarheid van een reddingsplan. Het daadwerkelijk functioneren en de eventuele schuldvraag is niet uitgebreid onderzocht. Er is op verzoek van Provinciale Staten wel een onafhankelijk onderzoek gedaan naar een eventuele aansprakelijkstelling van de besturen, maar dat onderzoek resulteerde in de conclusie dat een aansprakelijkstelling niet zinvol was. Gezien de complexe situatie van destijds is overigens ook niet aannemelijk dat de bestuurders ernstige persoonlijke verwijten konden worden gemaakt.

Van de bestuurders van RTV West is uiteindelijk één persoon toegetreden tot de Raad van Commissarissen, op verzoek van de nieuwe voorzitter van deze Raad en ter wille van enige continuïteit.

c. Wat betreft de door verzoekster gewraakte uitlatingen van de betrokken gedeputeerde

Het besluit van 31 januari 2006 (zie hiervoor, onder 14.) bevat een overzicht van de uitspraken met betrekking tot de bestuursleden en een beeld van de genuanceerde benadering door de betrokken gedeputeerde. Met de door verzoekster gewraakte uitlating heeft de gedeputeerde vooral willen aangeven dat met de nieuwe bestuurssamenstelling afstand was genomen met het verleden, zonder de intentie daarmee voormalige bestuurder naar beneden te halen. Achteraf gezien had dat in de Statencommissie van 14 juni 2004 zorgvuldiger geformuleerd kunnen worden. Echter, mede gelet op de overige vaak genuanceerde uitspraken van de betrokken gedeputeerde over de bestuurders is er al met al geen sprake geweest van een onnodig grievende en beschadigende handelwijze van ons college of de betrokken gedeputeerde.

16. In reactie op punt 2 van het verslag van bevindingen, met betrekking tot de controles door de provincie, merkten Gedeputeerde Staten onder meer nog op, dat de provincie, zoals gebruikelijk is bij gesubsidieerde instellingen, voorafgaande aan de jaarlijkse subsidieverlening de begroting van RTV West beoordeelde. De inhoudelijke en financiële verantwoording over het jaar wordt een half jaar na afloop daarvan aan Gedeputeerde Staten voorgelegd om tot een definitieve subsidievaststelling te komen. Pas in de zomer van 2003 gaf RTW West aan dat er ernstige financiële problemen waren. De jaarrekening over 2002 was toen net ontvangen en nog niet beoordeeld. Voordien zijn van RTV West geen signalen ontvangen over dergelijke problemen. Ook de accountant van RTW West trof in de jaarrekeningen tot 2002 geen indicatie tot twijfel aan de continuïteit. Pas na controle van de jaarrekening over 2002 uitte de accountant zijn bezorgdheid over de situatie. Na de financiële crisis bij de desbetreffende omroepen is de frequentie van de controles bijgesteld en dienen de omroepen zes weken na afloop van een kwartaal een financiële kwartaalrapportage in te leveren.

17. Verzoekster reageerde op het verslag van bevindingen met onder meer het volgende. Verzoekster stelde voorop dat haar klacht voor de provincie kennelijk aanleiding is geweest om in feite het gehele RTV West daarbij te betrekken en dat zij een aantal punten

niet onweersproken kan laten, ook omdat een openbaar, geanonimiseerd rapport van de Nationale ombudsman gezien de bijzondere situatie onvermijdelijk met haar persoon in verband wordt gebracht.

Volgens verzoekster roepen de hiervoor (onder punt 14.) opgenomen citaten het beeld op dat de besturen en de voorzitters zeer genuanceerd zijn benaderd, terwijl het vertrouwen pas is opgezegd, nadat eerder nog vertrouwen was uitgesproken in het per 1 december 2003 gewijzigde bestuur. Juist die verschillende standpunten in de loop der tijd en het laatste standpunt in deze vormden voor verzoekster aanleiding tot het indienen van een klacht.

Verzoekster wees er verder op, dat de bevoegdheid van de provincie met betrekking tot het benoemen van het bestuur een fiscale achtergrond heeft en dus niet, zoals ook blijkt uit de geschiedenis van totstandkoming van de Mediawet, is bedoeld om de provincie invloed op de regionale omroep te geven.

Wat betreft de uitgevoerde Quick Scan constateerde verzoekster dat de provincie dit rapport kennelijk nu ook niet beschouwt als een foutloze analyse van de problemen bij RTV West. Verzoekster wees in dit verband op haar eigen onderzoek, waarvan de resultaten niet zijn weersproken en waaruit de financiële ontwikkelingen in het jaar 2003 op zichzelf al oorzaak zijn van de tekorten in 2003, en dat voorgaande jaren daarbij geen rol hebben gespeeld. Het is juist dat, zoals de provincie naar voren bracht, het bestuur heeft ingestemd met het rapport, maar de brief waarmee dat is gebeurd is opgesteld op basis van het concept-rapport. Naar achteraf bleek, zijn vele op- en aanmerkingen van het bestuur echter niet in het definitieve rapport opgenomen en heeft het ook ontbroken aan de bereidheid om alsnog op die opmerkingen te reageren. Omdat de opsteller van dat rapport het beginsel van hoor en wederhoor niet heeft toegepast is hem een tuchtrechtelijke maatregel opgelegd.

Verzoekster achtte voorts de conclusie van de provincie dat er een risico tot een dreigend faillissement van RTV West bestond voorbarig, omdat die niet is getoetst aan de bepalingen in de Mediawet met betrekking tot de bekostiging van de regionale omroep en de financiële verantwoordelijkheid van de provincie als subsidieverstrekker. In het rapport heeft dat aspect echter geen aandacht gekregen. Indien wordt aangenomen dat de analyse in het rapport juist is en het beleid vanaf het jaar 2000 de oorzaak was van het probleem in 2003, is volgens verzoekster de consequentie, dat de provincie daarvoor verantwoordelijk is, omdat de provincie het beleid en de gedane uitgaven heeft goedgekeurd. Indien volgens verzoekster haar analyse juist is, dan houdt dit in, dat zowel aan de provincie als aan het bestuur in 2002 en 2003 onjuiste financiële informatie is verstrekt. Het is dan volgens verzoekster de vraag of de provincie inhoud aan haar verantwoordelijkheid heeft kunnen geven, hetgeen niet los kan worden gezien van de nadrukkelijke verklaring van Gedeputeerde Staten dat afstand moet worden genomen van het verleden, aldus dat de politieke verantwoordelijkheid is gelegd bij het bestuur en bij

haar voorzitter in het bijzonder.

II. Beoordeling

18. Het vereiste van correcte bejegening houdt onder meer in dat bestuursorganen burgers als mens respecteren en hen beleefd behandelen. De overheid hoort zich te onthouden van handelingen die in de normale omgang in het algemeen als onfatsoenlijk worden ervaren. Daar valt ook onder het uitspreken of juist achterwege laten van bepaalde opmerkingen.

19. In de situatie van dit geval gaat het om een klacht over uitlatingen van een bestuurder in een openbare vergadering van een bestuursorgaan van de provincie Zuid-Holland, waar hij aan verbonden is. Evenals in de Grondwet is bepaald dat leden van de Staten-Generaal, ministers en staatssecretarissen in openbare vergaderingen vrijheid van spreken hebben en niet kunnen worden vervolgd voor hetgeen is gezegd, is in de Provinciewet ook een dergelijke bepaling opgenomen (artikel 22). Ook een lid van Gedeputeerde Staten van de provincie kan in een openbare vergadering dus vrij zijn opvatting geven, zonder het risico te lopen daarvoor voor de rechter ter verantwoording te worden geroepen.

20. In het geval dat een burger zich door uitlatingen van een bestuurder in een openbare vergadering gegriefd voelt, heeft hij in feite geen mogelijkheid om zich daartegen te weer te stellen. In het algemeen heeft een burger geen recht van spreken in een dergelijke vergadering en kan hij daar dus geen weerwoord geven. Door de wettelijke bescherming die een bestuurder geniet kan deze ook in ander opzicht niet op zijn uitlatingen worden aangesproken. Het is van groot belang dat een bestuurder zich zonder vrees voor de eventuele gevolgen kan uitspreken, maar dat kan ten koste gaan van het belang dat een burger heeft bij een herstel in het geval van een aantasting van zijn goede naam en faam.

21. Verzoekster achtte zich in haar reputatie aangetast door de wijze waarop de betrokken gedeputeerde zich in een openbare vergadering over haar functioneren als bestuursvoorzitter van de stichting RTV West had uitgelaten. Verzoekster was op dat moment al geen voorzitter meer, omdat zij al eerder te kennen had gegeven vrijwillig terug te treden en Gedeputeerde Staten haar het gevraagde ontslag heeft verleend.

Dat terugtreden van verzoekster en andere bestuurders valt niet los te zien van het standpunt van Gedeputeerde Staten, c.q. de betrokken gedeputeerde, dat een terugtreden zou bijdragen aan een oplossing van de financiële problemen en daardoor aan een continuering van de subsidieverstrekking en het voortbestaan van de onderneming. De oorzaken en gevolgen van de problemen en de bestuurlijke consequenties zijn uitvoerig besproken in openbare vergaderingen van Provinciale Staten en hebben in de landelijke en lokale media ook brede aandacht gekregen.

22. Naar aanleiding van verzoeksters klacht over de haar persoon betreffende uitlatingen hebben Gedeputeerde Staten in hun brief van 31 januari 2006 bevestigd, dat verzoeksters functioneren als voorzitter en haar geleverde inspanningen niet aan kritiek onderhevig zijn. Die voor verzoekster positieve visie op haar functioneren is echter alleen opgenomen in de brieven aan verzoekster en de Nationale ombudsman.

De door verzoekster gewraakte uitlating van de gedeputeerde in een openbare vergadering van 16 juni 2004 is, zonder twijfel, een diskwalificatie, immers de uitspraak "...Bij RTV West heeft hetzelfde plaatsgevonden: de voorzitter is afgetreden en alleen de mensen aan wie geen smet kleeft zijn overgebleven..." kan toch moeilijk anders worden uitgelegd, dan als een verwijzing naar een tekortkoming van haar als voorzitter. Deze uitlating is opgenomen in een openbaar, voor iedereen toegankelijk verslag.

23. Nu zowel Gedeputeerde Staten als de betrokken gedeputeerde in feite hebben erkend dat het in het openbaar van verzoeksters functioneren opgeroepen beeld haar geen recht doet, had dat moeten leiden tot het inzicht dat verzoeksters naam en reputatie daarvan schade kon ondervinden. Van Gedeputeerde Staten c.q. de gedeputeerde had dan ook verwacht mogen worden dat beeld openbaar, bijvoorbeeld in een openbare vergadering op een andere voldoende kenbare en nadrukkelijke wijze recht te zetten door nog eens te benadrukken dat de kritiek op de gang van zaken bij RTV West niet betrof het functioneren van verzoekster en dat zij zich als bestuursvoorzitter juist meer dan voldoende had ingespannen. Dat is hier ten onrechte niet gebeurd.

De onderzochte gedraging van Gedeputeerde Staten, c.q. de betrokken gedeputeerde is niet behoorlijk.

Slotbeschouwing

In verband met de problemen bij RTV West zijn publiek uitlatingen gedaan die verzoekster als individu hebben kunnen schaden. Zij heeft er belang bij dat dit wordt rechtgezet.

De Nationale ombudsman kan aan zijn oordeel een aanbeveling aan het bestuursorgaan verbinden, met de strekking om datgene te doen wat nodig is om dat geconstateerde nadeel zoveel mogelijk weg te nemen.

Gezien de in dit rapport opgenomen duidelijke reactie van Gedeputeerde Staten en het oordeel van de Nationale ombudsman is het doen van zo'n aanbeveling met betrekking tot een publiek eerherstel in dit geval niet zinvol. Aan verzoeksters belang wordt tegemoetgekomen door toezending van dit openbare rapport aan Provinciale en Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, dat bovendien door iedere geïnteresseerde kan worden geraadpleegd, onder meer via de website van de Nationale ombudsman. Het verschijnen van dit rapport mag daarom beschouwd worden als een ondubbelzinnig eerherstel voor verzoekster.

Het bijzondere karakter van de vergadering van een volksvertegenwoordiging als Provinciale Staten en de onschendbaarheid van de leden van het provinciebestuur en andere personen die deelnemen aan de beraadslaging vraagt om bescherming van de belangen van personen waarover in de vergadering gesproken wordt. Het is immers niet juist wanneer over een persoon in het openbaar gesproken kan worden zonder dat die persoon zelf het (weer)woord kan voeren, terwijl de leden van het provinciebestuur en andere personen die aan het debat deelnemen in rechte of tuchtrechtelijk niet kunnen worden aangesproken. Daarom verdient het aanbeveling om bij politieke debatten waarbij ook de gedraging van personen die géén spreekrecht hebben in de vergadering een vertrouwenspersoon aan te wijzen die waakt over de belangen van de persoon wiens gedragingen onderwerp van debat zijn. Het gaat hier om de "amicus curiae"- functie - de functie van een vriend van het hof, in dit geval de vriend van Provinciale Staten. Deze rol van vertrouwenspersoon zou bijvoorbeeld vervuld kunnen worden door het meest ervaren lid van Provinciale Staten, die om die reden zelf niet deelneemt aan het debat, maar wel aandacht vraagt voor de belangen van in het debat betrokken personen.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van de Provincie Zuid-Holland, is gegrond wegens strijd met het vereiste van correcte bejegening.

Onderzoek

Op 30 januari 2007 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van mevrouw M. te Voorburg, met een klacht over een gedraging van de Provincie Zuid-Holland.

Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd het college verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben.

Tevens werd het college een aantal specifieke vragen gesteld.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen. De reactie van partijen gaf aanleiding het verslag op een aantal punten te wijzigen en aan te vullen.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

Het verzoekschrift van 30 januari 2007, met bijlagen.

De reactie van Gedeputeerde Staten van 31 oktober 2007.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond

1. Statuten van De Stichting Regionale Omroep West, zoals die luiden in 2003, tot de wijziging medio 2004

"Bestuur: samenstelling, benoeming, defungeren"

Artikel 5

1. Het bestuur van de stichting bestaat uit ten minste drie (3) en ten hoogste zeven (7) personen. Slechts natuurlijke personen kunnen bestuurder zijn.

Een niet voltallig bestuur behoudt zijn bevoegdheden.

2. Het bestuur wijst uit zijn midden een voorzitter, een vice-voorzitter, een secretaris en een penningmeester aan, dan wel, in de plaats van beide laatstgenoemden, een secretaris-penningmeester.

3. Bestuursleden worden benoemd en ontslagen door het College van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland op voordracht van het bestuur.

4. Een bestuurslid heeft zitting voor een periode van vier jaar (...).

5. Een bestuurslid defungeert;

a. door zijn overlijden:

b. door vrijwillig aftreden, waarvan schriftelijk dient te blijken;

c. doordat hij failliet wordt verklaard of surséance van betaling aanvraagt;

d. doordat hij onder curatele wordt gesteld:

e. door benoeming van een bewindvoerder over zijn gehele vermogen krachtens een wetsbepaling;

f. door zijn ontslag, verleend door de rechtbank in de gevallen in de wet voorzien;

g. door zijn ontslag, verleend door het College van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland op voordracht van het bestuur wegens verstrijken van de termijn of om gewichtige redenen.

Indien een bestuurslid defungeert op een van de gronden genoemd onder letters a. tot en met f. stelt het bestuur het College van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland hiervan onverwijld in kennis.

Bestuur: taak en bevoegdheden; bezoldiging.

Artikel 6.

1. Het bestuur is belast met het besturen van de stichting.
2. Het bestuur is bevoegd tot het sluiten van overeenkomsten (...).
3. Het bestuur kan aan bestuursleden een bezoldiging toekennen in overeenstemming met het belang en de omvang van de aan hun taak verbonden werkzaamheden."